

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПРЕДСЈЕДНИШТВО
Жељка Цвијановић
Предсједавајућа Предсједништва БиХ

Број: *04-50-1-1122-9/26*
Сарајево, 12. мај 2025. године

ПРЕДСЈЕДНИШТВО БиХ
н/р генералног секретара

Предмет: Изјава о проглашењу Закључка Предсједништва БиХ који је усвојен без консензуса на 22. редовној сједници Предсједништва БиХ, одржаној 12. маја 2025. године, веома штетним по виталне интересе Републике Српске, **д о с т а в љ а с е**

Поштовани,

На основу члана 42. став3. Пословника о раду Предсједништва БиХ(„Службени гласник БиХ“ број 10/13, 31/13, 22/14 и 54/24), у прилогу акта достављам Вам Изјаву о проглашењу Закључка Предсједништва БиХ који је усвојен без консензуса на 22. редовној сједници Предсједништва БиХ, одржаној 12. маја 2025. године, веома штетним по виталне интересе Републике Српске.

Изјаву о проглашењу, у складу са прописаном процедуром, без одлагања, потребно доставити члановима Предсједништва БиХ и Народној скупштини Републике Српске. С поштовањем,

Предсједавајућа Предсједништва БиХ
Жељка Цвијановић

Жељка Цвијановић

Прилог: Изјава о проглашењу

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПРЕДСЈЕДНИШТВО

Жељка Цвијановић
Предсједавајућа Предсједништва БиХ

Број: 04-50-1-1122-10/25
Датум: 12. мај 2025. године

Народна скупштина Републике Српске
н/р предсједник Народне скупштине

Предмет: Изјава о проглашењу Закључка Предсједништва БиХ број: 01-50-1-1122-2/25 који је усвојен без консензуса на 22. редовној сједници Предсједништва БиХ, одржаној 12. маја 2025. године, веома штетним по виталне интересе Републике Српске, доставља се

На основу члана V. 2. д) Устава БиХ и члана 42. став 3. Пословника о раду Предсједништва БиХ („Службени гласник БиХ“ број 10/13, 32/13, 22/14 и 54/24),

Закључак Предсједништва БиХ број: 01-50-1-1122-2/25, који је усвојен без консензуса на 22. редовној сједници Предсједништва БиХ, одржаној 12. маја 2025. године,

ПРОГЛАШАВАМ

Веома штетним по виталне интересе Републике Српске, са чије територије сам изабрана, те позивам посланике Народне скупштине Републике Српске да у року од 10 дана одрже сједницу и двотрећинском већином подрже овај проглас.

Образложење

На 22. редовној сједници Предсједништва БиХ од 12. маја 2025. године, након разматрања тачке дневног реда „Разматрање унутрашњополитичке ситуације у Босни и Херцеговини поводом напада органа власти ентитета Република Српска на уставни поредак Босне и Херцеговине“, чланови Предсједништва г. Комшић и г. Бећировић гласали су за усвајање Закључка број: 01-50-1-1122-2/25 којег су и предложили чланови Предсједништва из реда бошњачког и хрватског народа. Као српски члан и предсједавајућа Предсједништва БиХ, изабрана са територије Републике Српске, гласала сам против овог Закључка, јер сматрам да је исти деструктиван по виталне интересе Републике Српске из следећих разлога:

Чланом V став 3. Устава Босне и Херцеговине и чланом 42. Пословника о раду Предсједништва Босне и Херцеговине прописано је да је Предсједништво БиХ надлежно за вођење спољне политике земље, да се одлуке настоје донијети консензусом, те да члан Предсједништва БиХ може одређену одлуку прогласити деструктивном по витални ентитетски интерес са територије са које је изабран.

Као српски члан Предсједништва БиХ одлучила сам да искористим право које ми је додијељено Уставом Босне и Херцеговине те да на предметни Закључак уложим вето с циљем покретања уставног механизма заштите виталног ентитетског интереса јер сматрам да постоји штетан и деструктиван утицај по интересе Републике Српске и српског народа, са чије територије долазим и чији народ представљам.

Сматрам да је Закључак Предсједништва Босне и Херцеговине неприхватљив из више разлога, не само јер истим Предсједништво БиХ

излази изван оквира својих уставно додијељених надлежности, већ и што се њим на најгрубљи начин нарушава уставноправна структура БиХ утврђена Општим оквирним споразумом за мир (Дејтонским споразумом) и, посебно, његовим Анексом IV у којем је садржан Устав БиХ.

Закључак који је усвојен прегласавањем, састоји се од 8 (осам) сегмената – тачака, међу којима по својој деструктивности по витални интерес Републике Српске се посебно издвајају: а) проглашавање закона, одлука и закључака Народне скупштине Републике Српске противправним и деструктивним по уставноправни поредак БиХ (тачка 1. Приједлога закључка), б) захтјев за смјеном руководиоца у полицијско – безбједносним агенцијама на нивоу БиХ због непровођења одлука неуставног Тужилаштва, односно Суда БиХ (тачка 7. Приједлога закључка), в) позивање снага ЕУФОР-а да обезбиједе асистенцију полицијско-безбједносним агенцијама на нивоу БиХ, Федерације БиХ и Дистрикта Брчко БиХ приликом провођења одлука неуставног Тужилаштва, односно Суда БиХ (тачка 8. Закључка).

Дејтонска БиХ се налази у најтежој уставној и политичкој кризи од њеног успостављања, међутим, не из разлога које су навели чланови Предсједништва из реда бошњачког и хрватског народа у спорном Закључку. Главни генератор кризе у БиХ јесте дјеловање лажног, односно нелегалног и нелегитимног „високог представника“, који не само да није потврђен одговарајућом резолуцијом Савјета безбједности ОУН, како то захтијева Анекс X Општег оквирног споразума за мир у БиХ, већ и који у свом поступању увелико излази изван овлашћења која су Анексом X Дејтонског споразума високом представнику у БиХ генерално додијељена. Грубо кршећи Устав БиХ и ентитета и међународно право, пренебрегавајући чињеницу да је БиХ пуноправна чланица ОУН, а не територија у односу на коју се примјењује институт међународног старатељства на основу Глава XII Повеље, као и да БиХ ужива статус кандидата за чланство у Европској унији, лажни, односно нелегални и нелегитимни „високи представник“ према БиХ и, посебно, легалним и демократским изабраним институцијама у земљи, настоји примјењивати праксу колонијалног управника што је политички, демократски и цивилизацијски апсолутно неприхватљиво. Надлежне институције Републике Српске, а на првом мјесту Народна скупштина као њен законодавни орган и репрезент народног суверенитета, уставним, законитим и правовременим одлукама настојали су стати у крај

наметнутим одлукама и правном насиљу нелегалног и нелегитимног појединца које за циљ има потпуно урушавање дејтонске позиције Републике Српске и њених уставних овлаштења те креирање централизоване и унитарне БиХ по вољи само једног од њена три конститутивна народа. Посебно деструктиван учинак по уставни поредак те односе и будућност БиХ огледа се у злоупотреби правосудних институција на нивоу БиХ од стране лажног, односно нелегалног и нелегитимног „високог представника“ и дијела политичких актера са сједиштем у Сарајеву у њиховом настојању да се обрачунају са легалним и демократским изабраним институцијама Републике Српске, чија се једина одговорност огледа у вршењу њихових Уставом и законима прописаних овлаштења те инсистирању на стриктном придржавању и поштивању Дејтонског споразума и његових рјешења.

Спорни Закључак у тачки 8. садржи захтјев који репрезентује континуирану тежњу бошњачких актера да актуелну политичку кризу у БиХ представи као безбједносну и, на основу њеног таквог лажног квалификовања, у њено наводно рјешавање увуку и међународне безбједносне факторе, а примарно ЕУФОР, као безбједносне снаге Европске уније које су у сврху реализацију њене војне мисије “Althea” од 2004. године присутне у БиХ. На тај начин бошњачки и хрватски члан Предсједништва БиХ не само да на лажан начин представљају и квалификују актуелну политичку кризу у БиХ, већ и покушавају да изманипулишу Европском унијом и, конкретно, ЕУФОР-ом у сврху остварења њихових дневнополитичких интереса и циљева, посебно узимајући у обзир да мисија ЕУФОР, како је предвиђено релевантним резолуцијама Савјета безбједности ОУН, апсолутно нема овлаштење да, како то траже остала два члана Предсједништва, пружају подршку или асистенцију полицијским агенцијама са нивоа БиХ при реализацији њихових активности.

Подједнако, Предсједништво БиХ, у складу са његовим уставним овлаштењима, ни у ком случају не располаже правом позивања ЕУФОР-а или било којег другог облика страног војног или полицијског присуства у БиХ на интервенције у сврху провођења одлука правосудних или било којих других органа, па тако и у предметном случају против политичког руководства Републике Српске.

Мандат Мисији ЕУФОР-а у БиХ додијељен је релевантним резолуцијама Савјета безбједности ОУН, у складу са Главама VII и VIII Повеље, гдје је, конкретно, Главом VIII предвиђена могућност да Савјет безбједности задатке очувања мира и безбједности на одређеном подручју повјери регионалној међународној организацији. По том принципу, по окончању грађанског рата у БиХ реализована је мисија ИФОР, односно СФОР у БиХ којима је руководио НАТО, да би од 2004. године до данас Мисију "Althea" реализовала Европска унија у оквиру њене Заједничке безбедносне и одбрамбене политике.

Правни основ за дјеловање ЕУФОР-а у БиХ, утврђен је међународним и домаћим актима проистеклим по завршетку Одбрамбено – отаџбинског рата. Општи оквирни споразум за мир из 1995., посебно његов Анекс 1-А који се односи на војне аспекте мировног рјешења. Анекс 1-А је предвидио распоређивање међународних мировних снага и обавезу свих страна у БиХ да потпуно сарађују са међународним персоналом и омогуће им слободу кретања ради извршавања њихових задатака, овим је БиХ пристала на присуство и овлашћења страних трупа на својој територији у сврху очувања мира.

На основу Дејтонског споразума, прво је распоређена мисија IFOR (Implementation Force) под вођством НАТО-а, која је замијењена 1996. мисијом SFOR (Stabilization Force). Европска Унија је 2004., девет година након завршетка ратних дејстава покренула у оквиру своје заједничке спољне и безбедносне политике војну операцију у БиХ под називом „АЛТЕА“. Савјет безбједности Уједињених нација једногласно је 22. новембра 2004. усвојило резолуцију 1575, којом је државе чланице овластио за успостављање мултинационалних снага ЕУФОР као правног наслједника SFOR-а. Овом резолуцијом ЕУФОР добија извршни мандат да проводи релевантне дијелове мировног споразума, првенствено војне обавезе из Анекса 1-А и аспеката територијалног разграничења из Анекса 2 Дејтонског мировног споразума. Мандат Мисије у БиХ се обнавља сваке године новом резолуцијом Савјета Безбједности – посљедња таква одлука је број 2757 од 02. 11. 2024. године једногласно је продужила ЕУФОР-ов мандат до новембра 2025. године.

Узимајући у обзир претходно наведено, кључна чињеница, која овај Закључак двојице чланова Предсједништва БиХ чини беспредметним, јесте да ЕУФОР као страна војска у Босни и Херцеговини, чији је задатак

да надгледа војну имплементацију Дејтонског мировног споразума, нема овлашћења да асистира домаћим безбједносним агенцијама на начин како се то у спорном Закључку тражи. ЕУФОР-ова овлашћења имају два дијела, **извршни** – који се креће у оквиру мандата СБ УН-а а који спроводи Савјет за спољне послове ЕУ и **неизвршни** – који се односи на помагање у тренирању ОС БиХ.

Како је већ јасно наведено, тежња и основна сврха једне стране војске у БиХ, каква је ЕУФОР- АЛТЕА мисија јесте осигурање мира и безбједности на овим просторима, својим војним присуством, чување стабилности унутар БиХ, што непобитно одржава и мир цијелог региона, али и очување територијалног интегритета и суверенитета саме БиХ. Три основна сегмента које мисија ЕУФОР-а мора да поштује су а) непристрасност, б) чување мира и стабилности унутар БиХ в) те обавеза надзирања стања у Босни и Херцеговини с аспекта обезбјеђивања војних аспеката Дејтонског мировног рјешења.

Чињеница је да надлежност страних војски по правима датим анексима Дејтонског мировног споразума јесте у очувању мировних аспеката дејтонског рјешења, а не у мијешању у наметнуте политичке ситуације и питања. Страној војсци каква је ЕУФОР треба допустити да ради своју мисију на очувању мира и стабилности уз сво уважавање, а не покушавати увући истоимену организацију у сферу политичких обрачуна и тензија у земљи. Посебну пажњу треба посветити члану 2 б) Анекса 1 који каже: „ниједан ентитет неће прихватити нити користити силу против другог ентитета и ни под којим условима неће оружане снаге било ког ентитета улазити или боравити на територији другог ентитета без пристанка Владе тог ентитета и Предсједништва Босне и Херцеговине.“ Дакле имамо ситуацију да је у Анексу 1 Дејтонског мировног споразума, као међународног уговорног акта, јасно речено да је нужно очувати мир и не дозволити било какву пријетњу сукобом или интервенцијом силе на подручју било ког дијела БиХ, што спорни Закључак бошњачког и хрватског члана Предсједништва, којим се позива интервенција ЕУФОР-а као стране војске у БиХ на територији Републике Српске и према њеним властима, чини апсурдним и представља кршење одредаба којим је осигуран мир у БиХ, а за чије очување је задужен и сам ЕУФОР у оквиру своје мисије. Позивање на пријетњу страном силом и покушај двојице чланова Предсједништва БиХ да Мисију „АЛТЕА“ искористе за политичке

обрачуна је примјер истинског урушавања уставноправног поретка БиХ, те нема никакве везе са очувањем мира и стабилности у БиХ.

Данашња Мисија „ЕУФОР – АЛТЕА“ има подршку Републике Српске и њеног политичког руководства. Сматрамо да кретање и обављање надлежности у оквиру додијељеног мандата Савјета безбједности УН-а не може штетити Републици Српској и Босни и Херцеговини. Због тога сам одлучила да оспорим овај Закључак и да на тај начин не дозволим да неодговорни политичари позивају стране војне интервенције у сврху реализације политичких обрачуна.

Из свега наведеног јасно је зашто као српски члан Предсједништва БиХ нисам могла дати сагласност на Закључак Предсједништва БиХ број 01-50-1-1122-2/25, који је усвојен без консензуса на 22. редовној сједници Предсједништва БиХ, одржаној 12. маја 2025. године веома штетан по виталне интересе Републике Српске, те Вас позивам да ову Изјаву о проглашењу потврдите двотрећинском већином у року од десет дана по упућивању. Потврђивањем изјаве о проглашењу, на начин као што је наведено, оспорена Одлука Предсједништва БиХ неће ступити на снагу.

С поштовањем,

Председавајућа Предсједништва БиХ
Жељка Цвијановић

На основу члана V. 3. и) Устава Босне и Херцеговине, члана 32. став (1) и) и став (2) ц) Пословника о раду Предсједништва БиХ („Службени гласник БиХ“, број: 10/13, 32/13, 22/14 и 54/24), Предсједништво БиХ на 22. редовној сједници, одржаној 12. маја 2025. године, усвојило је

ЗАКЉУЧАК

1. Предсједништво БиХ закључује да закони, одлуке и закључци Народне скупштине Републике Српске, а којима се покушава негирати подређеност ентитета суверенитету Босне и Херцеговине, представљају напад на уставноправни поредак Босне и Херцеговине, који угрожава мир и унутрашњу стабилност Босне и Херцеговине.
2. Предсједништво БиХ наглашава да Устав БиХ гарантује независност, суверенитет и територијални интегритет државе Босне и Херцеговине. Ентитети и Брчко дистрикт БиХ, који су успостављени као дио унутрашње структуре државе Босне и Херцеговине, подређени су државном суверенитету.
3. Предсједништво БиХ подсећа да устави ентитета, њихови закони и подзаконски акти, као и све активности јавне власти ентитета, морају бити у складу са Уставом БиХ и државним законима. Врховни тумач Устава БиХ је Уставни суд БиХ, чије одлуке су коначне и обавезујуће на цијелој територији Босне и Херцеговине.
4. Предсједништво БиХ позива све институције Босне и Херцеговине да, свака у складу са својим надлежностима, предузму неопходне мјере с циљем заштите уставног поретка државе Босне и Херцеговине.
5. Предсједништво БиХ позива све органе власти на свим нивоима у Босни и Херцеговини да, у оквиру својих надлежности, предузму све активности на смиривању тензија у држави и враћању реформским процесима у корист свих грађана и народа Босне и Херцеговине.
6. Предсједништво БиХ позива све одговорне носиоце дужности и све запослене у институцијама Босне и Херцеговине да своја права и дужности врше савјесно, одговорно, професионално и у складу с Уставом и законима Босне и Херцеговине.
7. Предсједништво Босне и Херцеговине захтјева од Савјета министара БиХ да разријеша све руководиоце у полицијско-безбједоносним агенцијама који нису или одбијају спровести одлуке правосудних органа. За руководиоце у истим тим агенцијама које не именује Савјет министара или бира Савјет министара, Предсједништво Босне и Херцеговине захтијева од Савјета министара да се покрену дисциплинске и кривичне одговорности због непровођења одлука правосудних органа.

8. Предсједништво Босне и Херцеговине званично позива снаге ЕУФОР-а које су стациониране у Босни и Херцеговини да осигурају асистенцију полицијским агенцијама Босне и Херцеговине у спровођењу одлуке правосудних органа Босне и Херцеговине (случај Милорад Додик и остали). Предсједништво овај закључак доставља команданту ЕУФОР снага у Босни и Херцеговини.

9. Овај закључак ступа на снагу даном доношења, и биће објављен у „Службеном гласнику Босне и Херцеговине“.

Број: 01-50-1-1122-2/25

Сарајево, 12. маја 2025. године

